

กรมอนามัย
ศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี

KM

DM

การจัดการข้อมูลและความรู้

โรคไข้เลือดออก

ชื่อผู้สรุป : นางสาวสุภาวดี ฟองฟุ้ง ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

ที่มาของข้อมูลหรือแหล่งความรู้ : <https://www.ryt9.com/s/prg/3118980>

วันที่ : ๘/๒๔/๒๐๒๐

โรคไข้เลือดออกเกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) มีอยู่หลายเป็นพาหะนำโรค เชื้อไวรัสเดงกีมีระยะฟักตัวในอยู่ประมาณ ๘-๑๒ วัน เมื่อยุงตัวนี้ไปกัดคนอื่นอีกก็จะปล่อยเชื้อไวรัสไปยังผู้ที่ถูกกัด เมื่อเชื้อเข้าสู่ร่างกายคนและผ่านระยะฟักตัวนาน ๕-๘ วัน หรือสั้นที่สุด ๓ วัน ยาวนานที่สุด ๑๕ วัน ก็จะทำให้เกิดอาการของโรคได้

อาการของโรคที่พบ คือ

- มีไข้สูงเฉียบพลัน เกิน ๕ องศาเซลเซียส หรืออาจสูงถึง ๔๐-๔๑ องศาเซลเซียส ซึ่งบางรายอาจมีอาการชักเกิดขึ้น โดยเฉพาะในเด็กที่เคยมีประวัติชัก
- มีเลือดออกที่ผิวหนัง เป็นจุดเลือดเล็กๆ กระจายอยู่ตามแขน ขา ลำตัว รักแร้ อาจมีเลือดกำเดา หรือเลือดออกตามไรฟัน
- ในรายที่รุนแรงอาจมีอาการอาเจียนและถ่ายอุจจาระเป็นเลือด ซึ่งมักจะเป็นสีดำ (melena) อาการเลือดออกในทางเดินอาหารส่วนใหญ่มักจะพบร่วมกับภาวะช็อก
- สิ่งที่ต้องระวังมากที่สุด คืออาการช็อก ที่ทำให้ระบบการไหลเวียนเลือดล้มเหลว
- บางรายมีอาการตับโต กดเจ็บ ส่วนใหญ่จะคลำพบตับโตได้ประมาณวันที่ ๓-๔ นับตั้งแต่เริ่มป่วย ตับจะนุ่มและกดเจ็บ
- มีภาวะการไหลเวียนล้มเหลว ประมาณ ๑ ใน ๓ ของผู้ป่วยไข้เลือดออกจะมีอาการรุนแรง โดยเกิดภาวะการไหลเวียนโลหิตล้มเหลว หรือภาวะช็อก เนื่องจากการรั่วของพลาสมาออกไปยังช่องปอด ช่องท้อง เกิด hypovolemic shock ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการไข้ลดลงอย่างรวดเร็ว เวลาที่เกิดอาการช็อกจึงขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่มีไข้ อาจเกิดได้ตั้งแต่วันที่ ๓ ของโรค หรือวันที่ ๘ ของโรค ผู้ป่วยจะมีอาการเลวลง เริ่มมีอาการกระสับกระส่าย มือเท้าเย็น ชีพจรเบา เร็ว และความดันโลหิตเปลี่ยนแปลง

การป้องกัน

- ควบคุมแหล่งเพาะพันธุ์ยุงที่มีน้ำขัง
- นอนกางมุ้ง ใส่ชุดมิดชิด ทายากันยุง
- ฉีดยาฆ่ายุง

การนำสิ่งที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในองค์กร

เนื่องจากช่วงฤดูฝนสภาพบริบททั่วไปของศูนย์อนามัยจะพบว่าแหล่งน้ำขังหลายจุด ซึ่งอาจเป็นแหล่งรวมการเพาะพันธุ์ของยุงได้ เราจึงควรมีการจัดการสิ่งแวดล้อม การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย จุดเสี่ยงที่จะทำให้เกิดโรคไข้เลือดออก

บทเรียนที่ได้รับ

ได้เรียนรู้โรคไข้เลือดออกและแนวทางในการป้องกันโรคไข้เลือดออก

เห็นชอบ

นางสาวสุกัญญา คณะวาปี

หน.กลุ่มพัฒนาการส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน

อนุมัติ

พญ.ทิพา ไกรลาศ

ผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี

กรมอนามัยส่งเสริมให้คนไทยสุขภาพดี

เว็บไซต์ : <https://hbc8.anamai.moph.go.th> Facebook : ศูนย์อนามัยที่ 8 อุดรธานี